

DIFI

Direktoratet for forvaltning og IKT

Utvikling gjennom samarbeid – tiden er moden

NOKIOS 2008

16. oktober 2008

Direktør Hans Christian Holte

DN.no FINANS

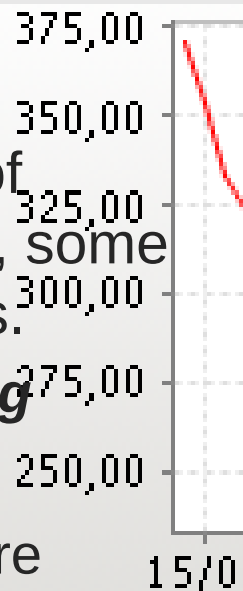
Det er turbulente tider...

Populært utsagn:

- "When the winds of change are blowing, some are building shelters.
- ***Others are building windmills...***

Det er ikke alltid "bare å bygge vindmøller"
=> "fornyng" er en krevende øvelse

OSEBX

Hvordan er det å være leder i staten?

Eksempler på faktorer som påvirker lederskapet i staten

Eksterne faktorer som for eksempel:

- Innbyggernes økte forventninger til offentlig sektor
- Miljø- og klimautfordringene
- Pågangen fra media
- Innflytelsen fra det internasjonale samfunn, ikke minst EU
- Utviklingen av et samfunn med større mangfold
- Innflytelsen fra profesjons- og interesseorganisasjonene
- utfordringer knyttet til teknologisk utvikling

Interne faktorer i staten som for eksempel:

- Utviklingen i Stortinget og dets relasjoner til regjeringen
- Endringer i forholdet mellom politikk og administrasjon
- Økte forventninger til lederskap fra overordnede, kolleger og medarbeidere med høy kompetanse
- Større mangfold blant medarbeiderne
- Endring av statens oppgavespekter
- Organisasjonsmessige og strukturelle endringer innenfor offentlig sektor
- Endringer i lovgivning og rettslig grunnlag for virksomheten
- Krav til målstyring og resultatrapportering
- Økt kontroll gjennom forvaltningsrevisjon og tilsyn
- Krav til offentlige anskaffelser
- Krav til samhandling, forhandling og megling

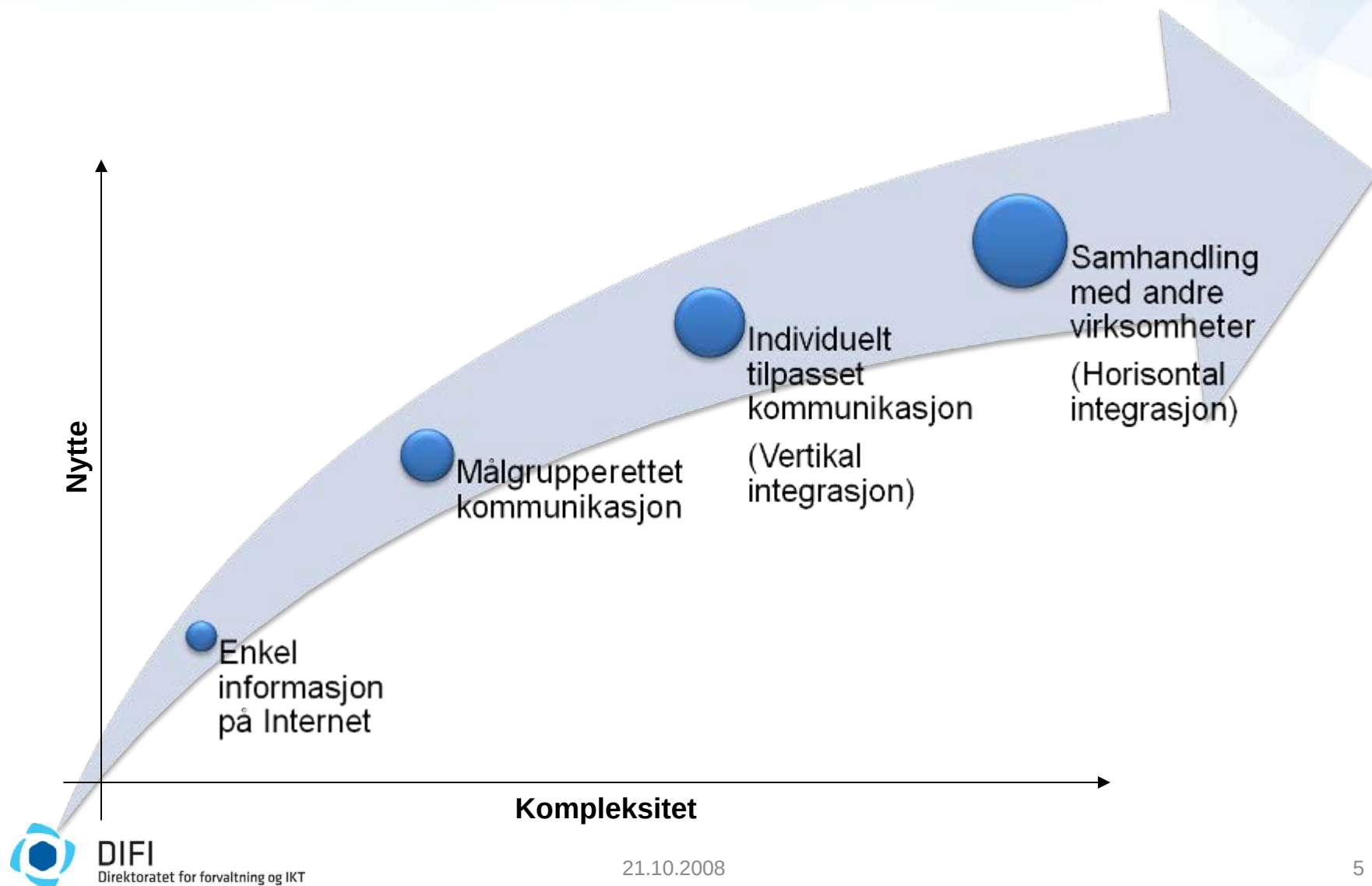

Målbildet for offentlig sektor

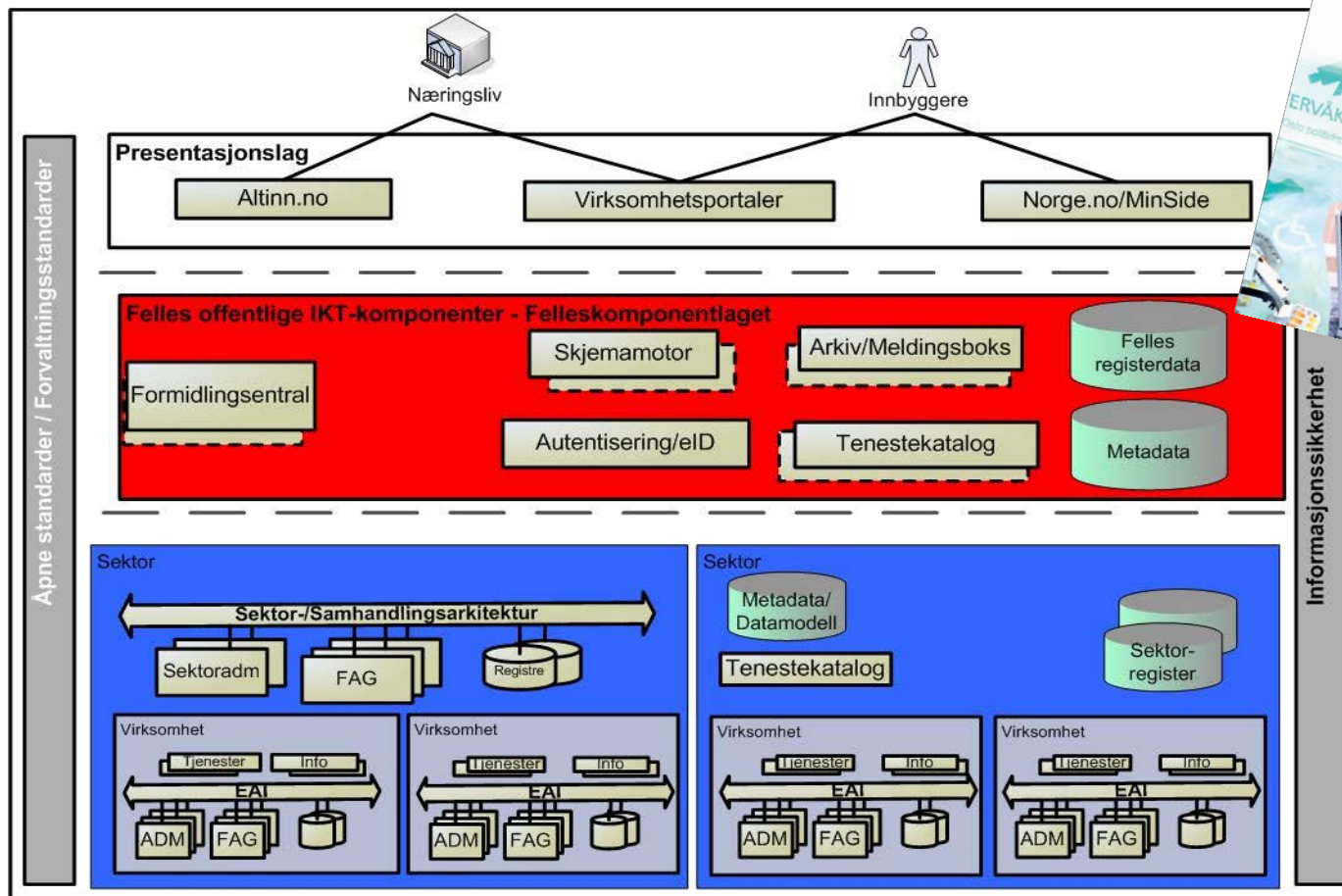
- Brukerorientert
- Tjenesteorientert
- Helhetlig

Målbildet - tjenester på nett

Målbildet - arkitektur

Tusen virksomheter – like utfordringer, samme reise

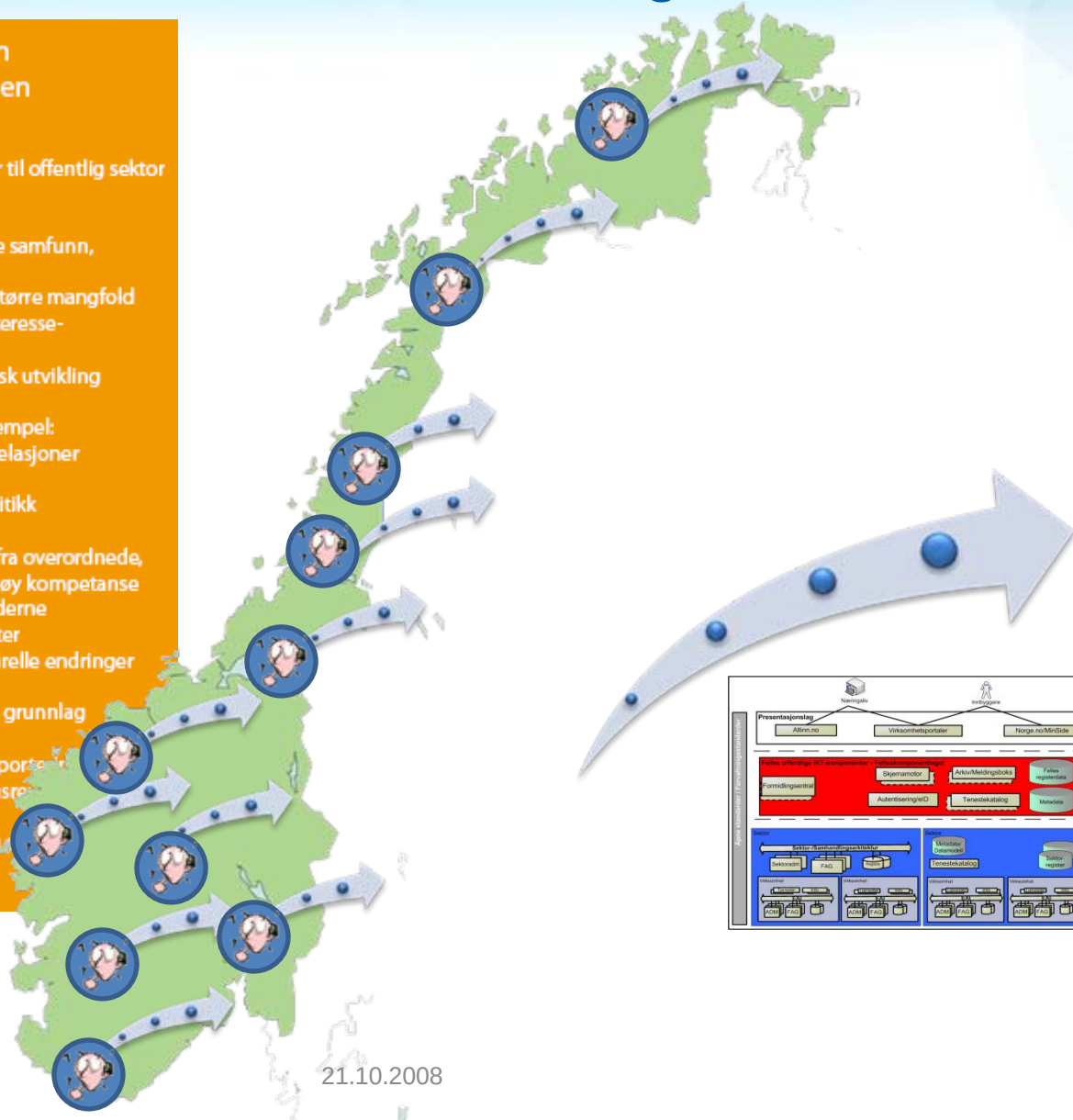
Eksempler på faktorer som påvirker lederskapet i staten

Eksterne faktorer som for eksempel:

- Innbyggernes økte forventninger til offentlig sektor
- Miljø- og klimautfordringene
- Pågangen fra media
- Innflytelsen fra det internasjonale samfunn, ikke minst EU
- Utviklingen av et samfunn med større mangfold
- Innflytelsen fra profesjons- og interesseorganisasjonene
- utfordringer knyttet til teknologisk utvikling

Interne faktorer i staten som for eksempel:

- Utviklingen i Stortinget og dets relasjoner til regjeringen
- Endringer i forholdet mellom politikk og administrasjon
- Økte forventninger til lederskap fra overordnede, kolleger og medarbeidere med høy kompetanse
- Større mangfold blant medarbeiderne
- Endring av statens oppgavespekter
- Organisasjonsmessige og strukturelle endringer innenfor offentlig sektor
- Endringer i lovgivning og rettslig grunnlag for virksomheten
- Krav til målstyring og resultatrapportering
- Økt kontroll gjennom forvaltningsrevisjonen
- Krav til offentlige anskaffelser
- Krav til samhandling, forhandling

På pakketur med DIFI

Statsråd Heidi Grande Røys:

Verdas beste
forvaltning!

DIFI:

- Fremskaffer kunnskap
- Gir råd
- Bidrar til fellesløsninger
- Leverer tjenester

DIFIs visjon:

***Utvikling gjennom
samarbeid***

DIFI
Direktoratet for forvaltning og IKT

DIFI

Forvaltningsutvikling

Ledelse og medarbeiderskap

Opplæring og formidling

Offentlige anskaffelser

Kommunikasjon

IKT styring og samordning

IKT utvikling og forvaltning

Anskaffelser – dagsaktuelt tema

Riksrevisjonen

Office of the Auditor General of Norway

[Kontakt](#) | [Nettstedskart](#) | [Englis](#)

Aktuelt | **Revisjonsresultater** | **Revisjonsmetodikk** | **Internasjonalt arbeid** | **Jobb i Riksrevisjonen** | **Om Rik**

Du er her: [Hovedside](#) > [Aktuelt](#) > [Pressemeldinger](#) > Dokument nr. 1: Anskaffelser et gjennomgående problem i staten

Nyhetsarkiv

Publikasjoner

▼ **Pressemeldinger**

2007

2006

2005

2004

Dokument nr. 1: Anskaffelser et gjennomgående problem i staten

Brudd på anskaffelsesregelverket er fortsatt et gjennomgående problem i staten. Fem departementer og en rekke underliggende virksomheter har utstedt merknader til egen anskaffelsesvirksomhet. Riksrevisjonen merknader...

RIKSREVISJONEN påpeker i årets revisjonsrapport til Stortinget at brudd på anskaffelsesregelverket er fortsatt et gjennomgående problem i staten. Fem departementer og en rekke underliggende etater får merknader til sin egen anskaffelsesvirksomhet i 2007. For tredje år på rad har Riksrevisjonen merknader til at regelverket ikke følges i Fornyings- og administrasjonsdepartementet, som til overmål er regelverksforvalter på dette området.

«Dette er et område som vi har vært kritisk til over lang tid, og der vi dessverre ser få spor til bedring,» sa riksrevisor Jørgen Kosmo da dokumentet ble presentert på en pressekonferanse i går. Riksrevisjonen planlegger derfor å gjennomføre en forvaltningsrevisjon om anskaffelsesprosessen i departementet og virksomheter som har kartlegge og vurdere årsakene til at regelverket i så mange tilfeller ikke etterleves.

Denne omfattende undersøkelsen er åpenbart nødvendig. Forholdene som Riksrevisjonen peker på, gjelder blant annet brudd på grunnleggende prinsipper om konkurranse og likebehandling og dessuten svak dokumentasjon. I enkelte tilfeller er det stilt spørsmål ved rollesammenblanding og habilitet hos de involverte parter. Dette er alvorlig fordi slike forsømmelser kan føre til betydelige økonomiske tap.

LEDER
ONSDAG 15. OKTOBER 2008

Statens mange forsømmelser

RIKSREVISJONEN påpeker i årets revisjonsrapport til Stortinget at brudd på anskaffelsesregelverket er fortsatt et gjennomgående problem i staten. Fem departementer og en rekke underliggende etater får merknader til sin egen anskaffelsesvirksomhet i 2007. For tredje år på rad har Riksrevisjonen merknader til at regelverket ikke følges i Fornyings- og administrasjonsdepartementet, som til overmål er regelverksforvalter på dette området.

Denne omfattende undersøkelsen er åpenbart nødvendig. Forholdene som Riksrevisjonen peker på, gjelder blant annet brudd på grunnleggende prinsipper om konkurranse og likebehandling og dessuten svak dokumentasjon. I enkelte tilfeller er det stilt spørsmål ved rollesammenblanding og habilitet hos de involverte parter. Dette er alvorlig fordi slike forsømmelser kan føre til betydelige økonomiske tap.

Riksrevisor Jørgen Kosmo (i) i går frem hovedpunktene i Riksrevisjonens merknader for statsregnskapet 2007.

anskaffelsene. Dette er en mangel på kontroll som lett utløser mistanke om at enkelte leverandører har fått fordel på bekostning av firmene som kunne ha konkurrert om leveransene. Værene blir iallfall ikke billigere når konkurransen utelir.

DET VERSTE eksemplet sett fra brukernes synspunkt er likevel at Arbeids- og velferdsdepartementet har fått forsinket oppfølging av ten ikke gjennomfører lovplagt oppfølging av disse brukerne. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har bevisst nedprioritert oppfølgingen av disse brukerne.

Stup på Island

Island står på randen av nasjonal konkurs. For første gang siden onsdag i forrige uke ble det i går handlet på den islandske børsen, og investorene svarte med å sende markedet ned med 76 prosent i løpet av de første timene. Fremdeles er seks finansselskaper (Kauþing, Landsbanki, Glitnir, Straumur, Spron og Exista) suspendert fra handel.

Samtidig synker den islandske kronen voldsomt i verdi, noe som er svært alvorlig i et samfunn som må importere nesten alle forbruksvarer. Gjeld og reisen til Island har nå blitt svært vanskelig for mange personer og bedrifter står på konkursens rand. Det gjør også hele landet, ifølge statsminister Geir Haarde. Regjeringen har nå bedt om lån fra Det internasjonale pengefondet (IMF) og andre sentralbanker for å komme seg ut av knipen.

I løpet av noen hektiske år bygde Island opp et bankvesen som hadde stor fremgang på det internasjonale markedet. For krisen var banksektoren trolig den største årsaken til at landet nå står på randen av konkurs. Det er en alvorlig hendelse som kan ha store konsekvenser for den globale økonomien.

DIFI

Direktoratet for forvaltning

Grønne anskaffelser – heia IKT-bransjen

INNkjøPSPANELET

Nasjonalt panel for miljøbevisste innkjøp

A⁺ A⁻

søk ...

HOVEDMENY

- Velkommen
- **Miljøkriterier**
- Hoteltjenester
- Kontormøbler
- Bygg og anlegg
- Renholdstjenester
- Klær og tekstiler
- Vaskeritjenester
- Kriterier under utarbeidelse
- Panelets anbefalinger
- Om Innkjøpspanelet
- Spørsmål og svar (FAQ)
- Nyttige lenker
- Motta nyhetsbrev
- Kontakt Innkjøpspanelet

1. Kriterier for IKT-produkter

Dette dokumentet gjelder kjøp av følgende IKT-produkter: Bærbare og stasjonære datamaskiner, servere, skjermer, tastatur, mus, skrivere, skannere, fakser, kopimaskiner, multifunksjonsmaskiner og kameraer til kontorbruk.

2. Miljøutfordringer knyttet til IKT-utstyr

Miljøfaktorer		Løsning	Krav	Tildelings-kriterier
• CO ₂ -utslipp som følge av produksjon	→	• Lengst mulig levetid per enhet • Klimanøytral produksjon	4,5,6,7,8	2
• Redusert CO ₂ -utslipp ved bruk	→	• Innkjøp av energieffektive enheter og slå dem av når de ikke er i bruk	1,2,3,6	1
• Utslipp av farlige kjemikalier i miljøet	→	• Innkjøp av enheter med minst mulig innhold av farlige kjemikalier • Sikker gjenvinning av produkter ved avhending		3,4

Statsbudsjettet 2009

- DIFIs budsjett opp 123 %
- 80 millioner til arbeidet med felles pålogging for alle offentlige tjenester (eID), samt videreutvikling av samtrafikknave for eID.
- Ca 20 millioner ekstra til annen IKT-satsning

IKT-området - hva er forventningene?

Et knippe eksempler

Helsedirektoratet har behov for en sikker og effektiv innloggingsløsning for pasienter som ønsker tilgang til MineResepter:

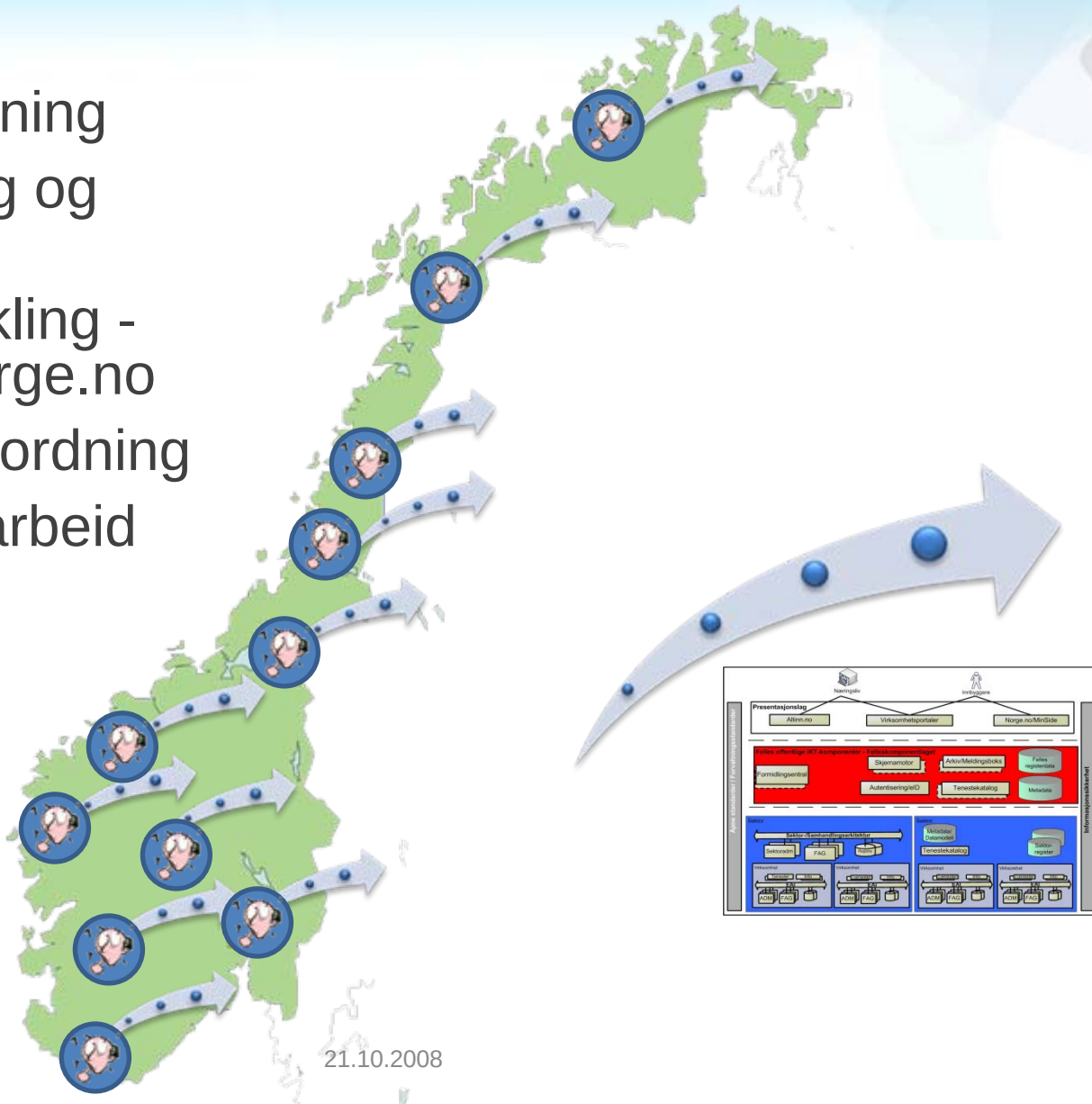
Ambisjoner om fullelektroniske søknadsprosesser

Bergen og Bærum kommune ønsker å samarbeide om utviklingen av elektroniske tjenester, basert på felles arkitektur.

DIFIs arbeid på IKT -området

- Sikker eForvaltning
- Standardisering og arkitektur
- Drift/videreutvikling - MinSide og Norge.no
- Styring og samordning
- Internasjonalt arbeid

Sikker eForvaltning – hva er utfordringen?

Logg inn med BankID

Windows Security

The application's digital signature has been verified. Do you want to run the application?

Run Cancel

Felles innlogging for offentlige tjenester

Logg inn i Lånekassen

Pin-kode (personlig kode)

Ny kunde?

Glemt koden?

Nyhett! Nå kan du logge deg inn på Dine sider via MinSide på minside.norge.no ved hjelp av PIN-kode fra skattekontet.

GÅ TILBAKE

Sikker eForvaltning – hva skal vi få til?

– enhetlig pålogging til eksisterende og nye elektroniske tjenester

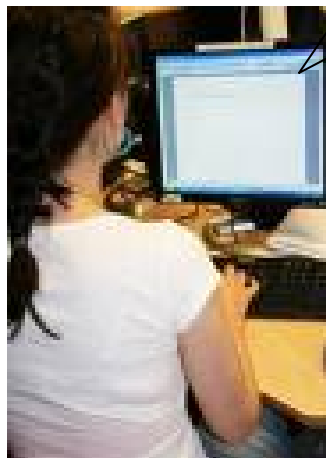
BuyPass

MinID

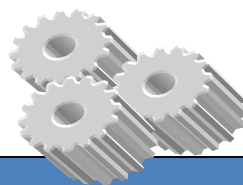
BankID

Nasjonalt ID-kort

Påloggingen kan skje i et ensartet brukergrensesnitt, – uavhengig av hvilken tjeneste hun skal bruke, som gjør at brukerne kjenner seg igjen fra gang til gang

Samtrafikknnav

FIN
SKD

Selvan-
givelse

HOD
Helsedir

eResept

JD
Kartverk

Ting-
lysing

KD
Låne-
kassen

Studielån

NHD
Brreg

Altinn

.....

Gode sektorløsninger er basis

DIFI

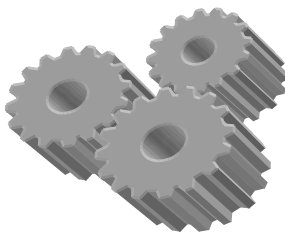
Direktoratet for forvaltning og IKT

Prosjekt Sikker eForvaltning 2008 – 2011/12

Delprosjekt 1 MinID

Delprosjekt 2 Videreutvikling samtrafikknavet

(uavhengig av portaler og støtte til eID'er i markedet)

Delprosjekt 3 Nasjonal ID-kort

Løpende drift og forvaltning av dagens eID nivå 3 og samtrafikknav

2008

2009

2011/12?

Delprosjekt 4

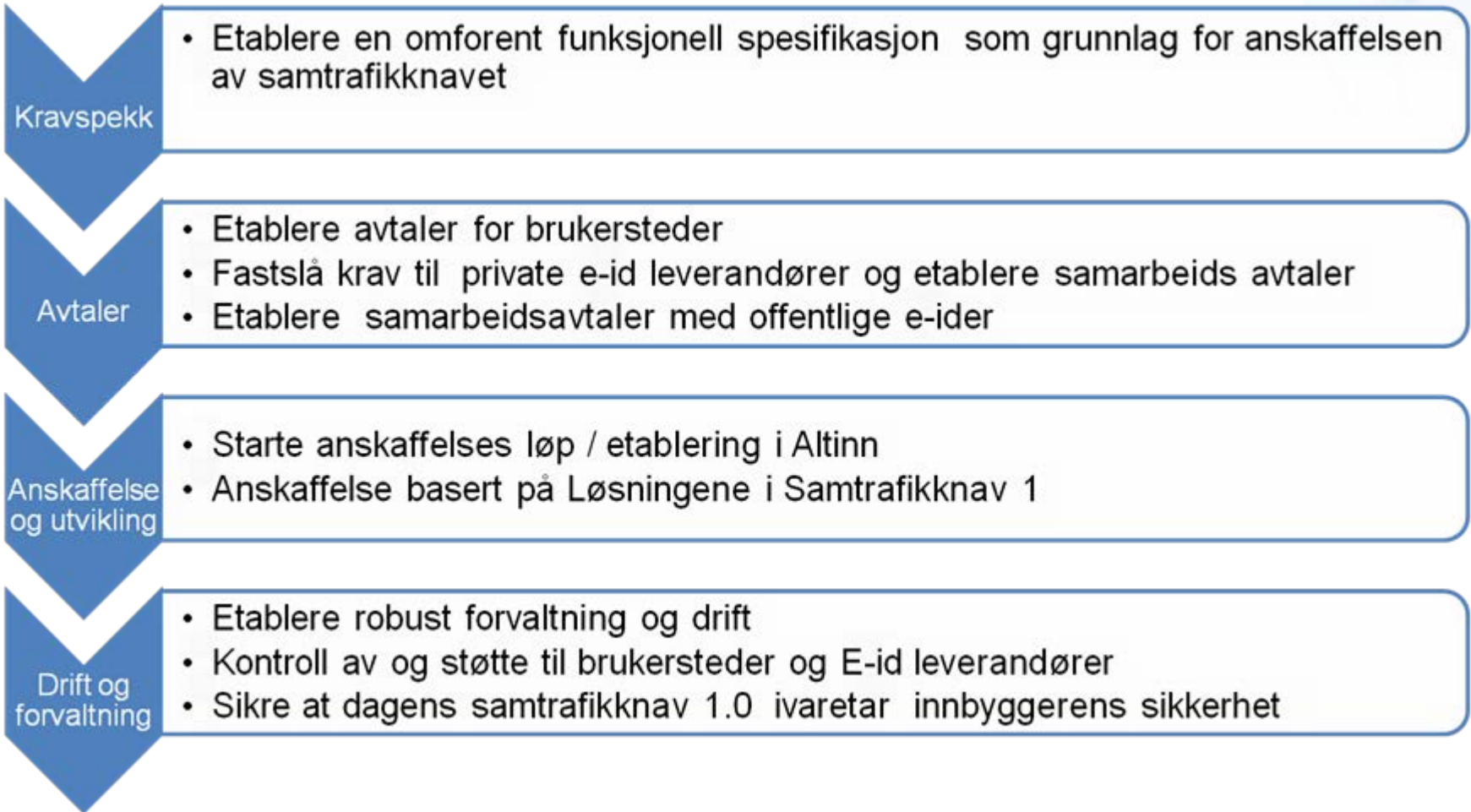
Skalere drift og utvikling
til å sikre profesjonell drift av eksisterende
og videreutviklede tjenester

Arbeidet med felles offentlig eID

- eID på nivå 3 (MinID)
 - DIFI i samarbeid med Skatteetaten og de største tjenesteeierne
 - Vurderer å skille pinkode-utsendelse fra utsendelse sammen med skattekortet
 - Felles krav til grensesnitt og påloggingsbilde
 - Mål om at tjenesteeiere går bort fra egne, lokale pinkode-løsninger, og tar i bruk MinID
- eID på nivå 4 (Nasjonalt ID-kort)
 - Justis- og politidepartementet er hovedansvarlig
 - DIFI bistår i arbeidet med spesifisering av eID på kortet

Delprosjekter i samtrafikknave-etableringen

DIFI

Direktoratet for forvaltning og IKT

Arbeidet med samtrafikknaveet versjon 2.0

- Bygger på videreutvikling av samtrafikknave 1.0.
 - Etablering henger sammen med dagens forvaltning av samtrafikknave 1.0 og Minid
- Vil tilby autentisering på
 - nivå 3 (MinID)
 - nivå 4 (gjennom kvalifiserte eID-er som Buypass og BankID), samt nasjonalt ID-kort (når tilgjengelig).
- Anskaffes som en frittstående løsning eiet og forvaltet av staten
- Planlegging av ny funksjonalitet særlig knytt til uavviselighet (ulike typer signering) vil starte parallelt med utvikling av samtrafikknaveet 2.0.

Standardisering og arkitektur

- Mål
 - Få ulike IT-systemer til både å passe og fungere godt sammen
 - Legge til rette for gjenbruk og fellesløsninger
 - Redusere omfanget av unødig dobbeltarbeid og dermed redusere kostnader
- Tiltak i 2008
 - Overtatt sekretariatsfunksjonen for standardiseringsrådet fra 1. august
 - Følger opp arbeidet med arkitekturrapport (FAOS-rapporten) og Sefland-rapporten
 - DIFI vil kunne få ansvar og myndighet til å gi arkitekturprinsippene legitimitet, samt vedlikeholde prinsippene.
 - DIFI vil kunne få rollen som koordinerende organ, med ansvar for å identifisere ønskede fellesressurser i samarbeid med virksomhetene.
 - Sender oppdaterte versjoner av SSA-avtalene på høring i løpet av høsten. Nye versjoner er planlagt klare ved utgangen av 2008.

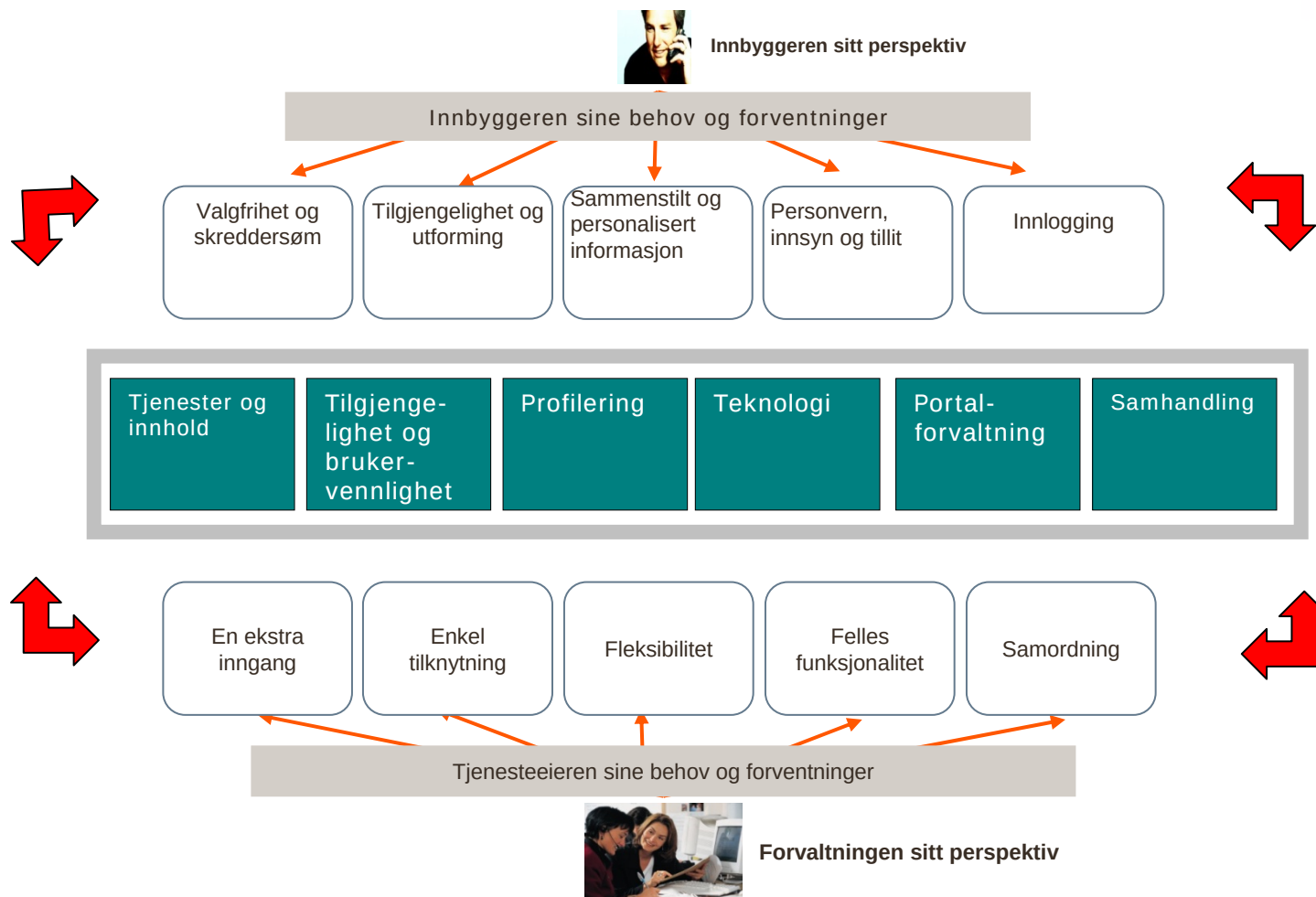
Hvordan vil denne karen bruke nettet?

Hvordan vil og kan denne damen bruke nettet?

Strategi – videreutvikling av Minside og Norge.no

Styring og samordning

- Mål
 - Mer effektiv total ressursbruk
 - Bedre prosjektgjennomføring
 - Helhetlige, samordnede løsninger
 - Understøtte samhandlingsløsninger
 - Understøtte fellesløsninger
- Tiltak
 - Oppfølging av rapporten Bedre samordning og styring av store og/eller strategisk viktige IKT-prosjekter i staten
 - Oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelse av elektronisk informasjonsutveksling og tjenesteutvikling i offentlig sektor (Dokument 3-12 (2007-2008))
 - Møter på ledernivå med viktige etater
 - **Program for elektronisk samhandling**

Styring og samordning av større IKT-satninger

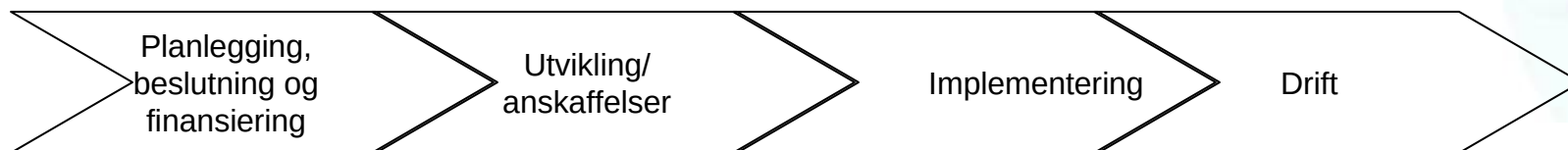
- Har vi systemet som skal til?
- Sentral oppgave for DIFI de neste årene:
 - Finne gode styringssystem for utvikling, forvaltning og drift av tverrgående arbeidsprosesser og løsninger i forvaltningen (organisering, finansiering, prosjektstyring).

Program for elektronisk samhandling

- Primær målgruppe
 - Kommuner og regional stat
- Virkemidler
 - Arenaer for samarbeid og deling
 - Et nettsted for deling
 - Konferanser og seminarer
 - Støtte til initiativ med videreføringsverdi
 - Kompetanseutvikling
 - Verktøy og veiledere
 - Erfaringsoverføring fra Høykom
 - Informasjonsvirksomhet
- Vil du høre mer om dette arbeidet?
 - Delta på sesjon 1 A1 - innledning v/ Jens Nørve (DIFI) og Marianne Andreassen (SSØ)

Erfaringsutveksling for gode prosjekter

- Finansdepartementets kvalitetssikringsregime (KS 1 og KS 2)
- Rapporten "Bedre samordning og styring av store og/eller strategisk viktige IKT-prosjekter i staten"
- Sjekklistor
- De viktigste konsulenthusene og revisjonsfirmaenes prosjektstyringsmetoder
- Andre relevante organisasjoners praksis
- Sektorens behov og erfaringer

Internasjonalt arbeid

- Mål
 - Påvirke og dra nytte av fra andre lands IKT-arbeid
- Tiltak
 - sTESTA (secured Trans-European Services for Telematics between Administrations)
 - Ny kravspesifikasjon
 - Få på plass nødvendige roller
 - CIP (The Competitiveness and Innovation Framework Programme)
 - Nasjonalt kontaktpunkt
 - IDABC (Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Business and Citizens)

Hva er prosjektet?

SIKKER

SAMMENHENGENDE

De fire

SELVFORKLARENDE

SPREDT

Flytoget Airport Express Train

Reiseplanlegger Reiseinfo Stasjoner

Reiseplanlegger
Finn en avgang som passer deg.

Fra: Oslo S
Til: Oslo Lufthavn
Dato: 16. oktober 2008

☒ Ankomst før
☐ Avgang etter

Tid: 06 15

Søk i rute

Dato: 16. oktobe

Fra:
Til:

Total reisetid: 22

[Se priser.](#)

Flyselskapene o
eller ikke. Ta kon

Dersom ditt flyse
innsjekking send
avreise med n
gjelder egne reg

Sten Stensen